

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

площадь Советская, д.12, г.Арск, 422000

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Совет мәйданы, 12 нче йорт, Арча шәhәре, 422000

Тел. (84366)3-00-44, факс (84366)3-11-44. E-mail: archa@tatar.ru. www.arsk.tatarstan.ru

КАРАР

«10» шаңыр 2020 ел

№ 442

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитетында хезмәтне саклау белән идарә итү системасы турында
Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациисе Хезмәт кодексы, Россия Федерациисе Хезмәт һәм социаль яклау министрлыгының «Хезмәтне саклау белән идарә итү системасы турында Типлаштырылган нигезләмәне раслау турында» 2016 елның 19 августындагы 438н номерлы боерыгы нигезендә, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитеты карар бирә:

1. Күшымта итеп бирелгән Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитетында хезмәтне саклау белән идарә итү системасы турында Нигезләмәне расларга.
2. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районы рәсми сайтында (arsk.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
3. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе урынбасары Р.Р. Мөхәрәмовка йөкләргә.

Житәкче

И.Э.Галимуллин

Татарстан Республикасы Арча
муниципаль районы
башкарма комитетының
10 шокиев 2020 ел, № 442
каарына күшымта

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма
комитетында хезмәтне саклау белән идарә иту системасы турында
НИГЕЗЛӘМӘ**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Өлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитетында хезмәтне саклау белән идарә иту системасы турында (алга таба - Нигезләмә) Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитетында (алга таба - Башкарма комитет) хезмәтне саклау белән идарә иту системасы формалашуның төп принципларын һәм системаның структурасын билгели һәм аның функцияләре Россия Федерациясе Конституциясенә, Россия Федерациясе Хезмәт кодексына һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларына, Татарстан Республикасы законнарына нигезләнә.

2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитетында сак белән идарә иту системасы (алга таба - Система) Башкарма комитетның һәм аның структур бүлекчәләренең (юридик зат оештырмыйча) (алга таба - структур бүлекчәләр) хезмәтне саклау, хезмәт эшчәнлеге процессында хезмәткәрләрнең тормышын һәм сәламәтлеген саклауга юнәлдерелгән мәсьәләләр буенча уртак эш - гамәлләрен оештыру һәм ысууллары (методлары) жыелмасыннан гыйбарәт.

3. Система кысаларында хезмәтне саклау мәсьәләләре буенча идарә һәм жайга салу дәрәҗәләре булып структур бүлекчәләр, хезмәтне саклау буенча белгеч һәм Башкарма комитет житәкчесе тора.

II. Башкарма комитетның хезмәтне саклау өлкәсендә сәясәте

1. Башкарма комитетның хезмәтне саклау өлкәсендәге сәясәте (алга таба - Хезмәтне саклау сәясәте) Башкарма комитет тарафыннан хезмәтне саклау буенча дәүләт норматив таләпләрен һәм үз өстенә ирекле рәвештә алган йөкләмәләрне үтәүне гарантияли.

2. Хезмәтне саклау сәясәте түбәндәгеләрне тәэмин итә:

а) хезмәт эшчәнлеге процессында хезмәткәрләрнең тормышын һәм сәламәтлеген саклау өстенлеге;

б) эш урыннарында хезмәт шартларының хезмәтне саклау таләпләренә туры килүе;

в) һәлакәтләрне һәм хезмәткәрләрнең сәламәтлеге начараю, житештерү имгәнүләре һәм һөнәри авырулар очракларын кисәтү буенча, шул исәптән

һөнәри куркынычлар (рисклар) белән идарә итү юлы белән, эзлекле һәм өзлексез чараларны үтәү;

г) хезмәткәрләрнең шәхси үзенчәлекләрен исәпкә алу, шул исәптән эш урыннарын проектлау, жиһазларны, инструментларны, чималны һәм материалларны, шәхси һәм күмәк (коллектив) саклану чараларын сайлау, житештерү һәм технологик процессларны төзү юлы белән;

д) Системаны өзлексез камилләштерү һәм системаның нәтижәлелеген арттыру;

- хезмәтне саклау идарәсендә катнашуга һәм хезмәтне саклау таләпләренә туры килә торган хезмәт шартларын тәэмин итүгә алар тарафыннан вәкаләтле хезмәткәрләрне тиешле ресурслар белән тәэмин итү һәм мондый катнашуны бүләкләү юлы белән мәҗбүри жәлеп итү;

ж) мөмкин булган дәрәҗәдә куркынычсыз хезмәт шартларын тәэмин итүдә шәхси кызыксыну;

з) үз эшчәнлеге үзенчәлекеннән чыгып, хезмәтне саклау өлкәсендә башка бурычларны үтәү.

III. Башкарма комитетның хезмәтне саклау өлкәсендә максатлары

1. Эш бирученең хезмәтне саклау өлкәсендә төп максатлары (алга таба - максатлар) Хезмәтне саклау сәясәтендә карала һәм эш бируче тарафыннан әлеге Нигезләмәнең V бүлегендә каралган процедуralарны тормышка ашыру юлы белән ирешелә.

2. Системаның төп максатлары:

а) хезмәтне саклау өлкәсендә оешма сәясәтенең төп юнәлешләрен тормышка ашыру һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү;

б) хезмәт шартларын яхшырту һәм хезмәтне саклау программын эшләү һәм тормышка ашыру;

в) хезмәтне саклау буенча законнарын үтәүне тәэмин итә торган шартлар тудыру, шул исәптән хезмәт процессында кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны, жайланмаларны, приборларны һәм хезмәт процессының техник чараларын эксплуатацияләүнең куркынычсызлыгын тәэмин итү;

г) имин хезмәт шартларын формалаштыру;

д) хезмәтне саклау таләпләрен үтәүне контролльдә тоту;

е) хезмәтне саклау буенча уқыту һәм белемнәрне тикшерү, шул исәптән, хезмәтне саклауны тәэмин итү өлкәсендә өзлексез белем бирү системасын булдыру һәм камилләштерү;

ж) Башкарма комитетта хезмәт эшчәнлеген башкаручи затлар белән бәхетсезлек очракларын булдырmaу;

з) Башкарма комитетта хезмәт эшчәнлеген башкаручи персоналның, затларның сәламәтлеген саклау һәм нығыту, аларга дәвалау - профилактикалау хезмәте күрсәтүне оештыру, хезмәт режимнарының, житештерү процессының,

оештыру ялының оптималь ярапшуларын булдыру.

IV. Башкарма комитетның вазыйфаи затлары арасында хезмәтне саклау өлкәсендә вазыйфаларны бұлу

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитеті:

а) хезмәтне саклау таләпләренә туры килә торған хезмәт шартларын тәэмін итүне дә кертең, хезмәткәрләрнең хезмәтне саклауга хокукларын гарантияли;

б) хезмәткәрләрнең хезмәт һәм ял режимын үтәүне тәэмін итә;

в) хезмәткәрләрне житештерудеге бәхетсезлек очракларыннан һәм һөнәри авырулардан, һөнәри куркынычлардан вакытында иминиятләштерүне тәэмін итә;

г) хезмәтне саклау чарапарын ресурслар белән тәэмін итүне оештыра;

д) житештерү биналарыннан, корылмаларыннан, жиһазларыннан куркынычсыз файдалануны, технологик процессларның куркынычсызлығын оештыра;

Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә, үз акчалары хисабына мәжбүри (эшкә көргәндә) һәм вакытлы (хезмәт эшчәнлеге дәвамында) медицина тикшерүләре үткәрүне оештыра;

хезмәтне саклауны тәэмін итүгә караган хезмәт бурычларын үтәү очен кирәклө компетентлышык дәрәҗәсен саклап калу зарурлығын исәпкә алып, хезмәтне саклау буенча әзерләүне дә кертең, хезмәткәрләрне уқытуның һәм һөнәри әзерләүнең билгеләнгән тәртибен үтәүне тәэмін итә;

з) тиешле квалификация таләпләренә туры килә торған һәм медицина яғыннан күрсәтелгән эшкә туры килмәү билгеләре булмаган затларның мөстәкайль әшенә рөхсәт бирә;

и) күмәк (köллектив) саклану чарапарын сатып алуны һәм аларның эшләвен тәэмін итә;

к) хезмәт шартларын махсус бәяләүне үткәрүне оештыра;

л) эш урыннарында хезмәт шартлары, һөнәри куркыныч дәрәҗәләре, шулай ук аларга бирелә торған компенсацияләр турында хезмәткәрләргә хәбәр итүне гамәлгә ашыра;

м) хезмәтне саклау таләпләре нигезендә хезмәткәрләргә санитар-конкурш хезмәттө күрсәтүне һәм медицина белән тәэмін итүне тәэмін итә;

н) һәлакәтләрнең, бәхетсезлек очракларының һәм һөнәри авыруларның сәбәпләрен тикшерүдә катнаша, күрсәтелгән сәбәпләрне бетерү, аларны кисәтү һәм профилактикалау буенча чарапар күрә;

о) дәүләт хакимияте органнарына булган һәлакәтләр, бәхетсезлек очраклары һәм һөнәри авырулар турында вакытында хәбәр итә;

п) контроль-күзәтчелек эшчәнлеге нәтижәләре буенча дәүләт хакимияте органнары күрсәтмәләренең һәм боерыкларының үтәлешен оештыра;

2. Башкарма комитет хезмәткәрләренең бурычлары:

а) үзенең хезмәт функцияләрен үтәү қысаларында хезмәтне саклау таләпләрен үтәүне, шул исәптән хезмәтне саклау буенча инструкцияләр

таләпләрен, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен үтәүне, шулай ук житештерү, технологик һәм хезмәт дисциплинасын үтәүне, эш житәкчесе күрсәтмәләрен үтәүне дә керте, тәэммин итәргә;

б) эш бируче юнәлеше буенча медицина, психиатрия тикшерүләрен, химик-токсикологик тикшеренүләрне узарга;

в) хезмәтне саклау буенча, шулай ук житештерүдә һәлакәтләр һәм бәхетсезлек очраклары нәтижәсендә зыян күрүчеләргә беренче медицина ярдәме күрсәтү мәсьәләләре буенча әзерлек үтәргә;

г) хезмәт шартларының һәм хезмәтне саклауның торышын контролльдә тотуда катнашырга;

д) үзенең эш урынын чисталыкта тотарга;

е) эш көне башланыр алдыннан үзенең эш урынын тикшерү;

ж) үзенең эш урынындагы жиһазларының һәм инструментларының тозеклеген тикшереп тору;

з) үзенең эш урынына карата киртәләрнең, саклау жайламаларының, блокировка һәм сигнализация жайламаларының, шәхси һәм төркем саклану چараларының булуын һәм тозеклеген, үтү урыннарының, мәйданчыкларның, баскыч жайламаларының, рәшәкәләрнең торышын, шулай ук аларның чүпләнгән һәм капланган булмавын тикшерергә;

и) үзенең эш урынын тикшергәндә ачыкланган житешсезлекләр турында үзенең турыдан-туры җитәкчесенә хәбәр итәргә һәм аның күрсәтмәсе буенча эш итәргә;

к) шәхси һәм күмәк (коллектив) саклану چараларын һәм хезмәт куркынычсызылыгын тәэммин итә торган жайламаларны дөрес қулланырга;

л) үзенең турыдан-туры яки югары җитәкчесенә кешеләр тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янаучы теләсә нинди хәл турында, һәр бәхетсезлек очрагы турында яки үзенең яисә башка затларның хәле начарлану турында, шул исәптән кискен һөнәри авыру билгеләре (агулану)барлыкка килү турында хәбәр итәргә;

м) һәлакәтләр килеп туган очракта, эш бируче тарафыннан элек расланган һәлакәтләр килеп туган очрактагы гамәлләр тәртибе нигезендә эш итәргә һәм килеп туган һәлакәтнең үсешен чикләү һәм аны бетерү буенча кирәkle چаралар күрергә;

3. Хезмәтне саклау буенча белгеч:

а) Системаның эшләвен тәэммин итә;

б) эш биручедә хезмәтне саклау буенча оештыру эшенә җитәкчелек итә, эш бирученең структур бүлекчәләре эшен яраклаштыра (координацияли);

в) һәркем файдалана алырлык урыннарда хезмәтне саклау буенча әзерлек үткәрү өчен күрсәтмә әсбаплар һәм заманча техник چаралар урнаштыруны оештыра;

г) Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә хезмәтне саклау өлкәсендә хезмәткәрләрне норматив хокукий һәм методик документлар белән тәэммин итүне контролльдә тота;

д) эш биручедә хезмәтне саклау таләпләрен, хезмәтне саклау өлкәсендә хезмәт законнарын, хезмәткәрләрнең хезмәт һәм ял режимнарын, контролль-күзәтчелек چаралары нәтижәләре буенча дәүләт хакимиите органнарының күрсәтмәләрен һәм боерыкларын үтәүне контролльдә тота;

е) хезмәт шартларының һәм хезмәтне саклауның торышын контролъдә тотуны гамәлгә ашыра;

ж) эш бирүченең структур бүлекчәләре тарафыннан хезмәт шартларын һәм хезмәтне саклауны яхшырту буенча чаралар эшләүне оештыра, аларның үтәлешен контролъдә тота;

з) хезмәтне саклау мәсьәләләре буенча дәүләт хакимиите органнары белән оператив һәм консультатив элемтәне гамәлгә ашыра;

и) хезмәтне саклау буенча локаль актларны эшләүдә һәм яңадан карауда катнаша;

к) хезмәтне саклау буенча әзерлек оештырудә һәм үткәрүдә катнаша;

л) шәхси һәм күмәк (коллектив) саклану чаралары белән тәэммин итүне, аларны бирүне, саклауны һәм куллануны, аларның төзеклеген һәм дөрес кулланылышын контролъдә тота;

м) хезмәт шартларын махсус бәяләү нәтиҗәләре буенча махсус кием һәм башка шәхси саклану чараларын, юдыручи һәм заарсызландыручи матдәләрне бирү, эш вакытының дәвамлылыгы, шулай ук хезмәт очен түләүне арттыру һәм өстәмә ялның дәвамлылыгы нормаларын тикшерә һәм аларны яңадан карау буенча тәкъдимнәр кертә;

н) хезмәт шартларын махсус бәяләүне оештырудә һәм үткәрүдә катнаша;

о) һөнәри куркынычлар белән идарә итүдә катнаша;

п) эш бирүченең структур бүлекчәләрендә хезмәтне саклау торышын тикшерүләр оештыра һәм үткәрә;

р) хезмәткәрләргә медицина, психиатрия тикшерүләре, химик-токсикологик тикшеренүләр үткәруне оештыра;

с) булган житешсезлекләрне һәм хезмәтне саклау таләпләрен бозу очракларын бетерү турында күрсәтмәләр (боерыклар) бирә, аларның үтәлешен контролъдә тота;

т) һәлакәтләрне, бәхетсезлек очракларын һәм һөнәри авыруларны тикшерүдә катнаша, алар буенча исәп һәм хисаплылык алыш бара, аларның сәбәпләрен анализлый, шундый ук очракларның кабатлануын кисәтү чараларын билгели һәм гамәлгә ашыра, аларның үтәлешен контролъдә тота;

4. Структур бүлекчә житәкчесе:

а) эш бирүченең структур бүлекчәсендә хезмәтне саклау таләпләренә туры килгән хезмәт шартларын тәэммин итә;

б) Системаның эшләвен тәэммин итә;

в) хезмәтне саклау өлкәсендә үзенә йөкләнгән бурычларны тиешенчә үтәмәгән очен жавап тота;

г) үз кул астындагылар арасында хезмәтне саклау өлкәсендә вазыйфаларны бүлә, шул исәптән үз вәкаләтләренең бер өлешен күчерә (делегацияли), аларның жаваплылык дәрәҗәсен билгели;

д) вәкаләтле органнар хезмәткәрләре вәкилләре тарафыннан хезмәтне саклау буенча комитет (комиссия) эшендә ярдәм итә;

е) структур бүлекчә хезмәткәрләренең мәжбүри беренчел (эшкә кергәндә) һәм дайми (хезмәт эшчәнлеге барышында) эш бирүче акчалары хисабына медицина, психиатрия тикшерүләрен, химик-токсикологик тикшеренүләрне вакытында үткәруне тәэммин итә;

тиешле квалификация таләпләренә туры килә торган һәм медицина

яғыннан күрсәтелгән эшкә туры килмәү билгеләре булмаган затларның мөстәкыйль эшенә рөхсәт бирүне тәэммин итә;

- з) хезмәтне саклау буенча әзерлек үткәруне оештыра;
- и) маxсус кием, маxсус аяк киeme hәm башка шәхи саклану чаralары, юдыручы hәm заарсызландыручы чаralар бирүне оештыра;
- к) хезмәтне саклау таләпләре нигезендә структур бүлекчә хезмәткәrlәrenә санитар-көnкүреш хезмәте күrсәtүne hәm медицина яrdәme күrсәtүne тәэмmin итә;
- л) структур бүлекчәdә житештерү биналарын, корылмаларын, жиһазларын эксплуатацияләүнен куркынычсызлыгын, технологик процессларның куркынычсызлыгын оештыра;
- м) хезмәт шартларын маxсус бәяләүне үткәруне оештыруда катнаша;
- н) hөnәri куркынычлар белән идарә итүне оештыруда катнаша;
- о) структур бүлекчәdә hәlakәt hәllәren булдырмау, структур бүлекчә хезмәткәrlәrenen hәm башка затларның мондый hәllәr килеп чыкканда тормышларын hәm сәlamәtlекләren саклау буенча чаralар, шул исәптән беренче яrdәm күrсәtү буенча чаralар күrә;
- п) структур бүлекчәdә хезмәт шартларының hәm хезмәтне саклауның торышын контролъдә тотуны оештыруда hәm үткәrүdә катнаша;
- р) структур бүлекчәdә булган hәlakәtlәren, bәhetsезлек очракларының hәm структур бүлекчә хезмәtкәrlәrenen hөnәri авыруларының сәбәplәren тикшерүdә катнаша, күrсәtelgәn сәbәplәrне бетерү, аларны кисәtү hәm профилактикалау буенча чаralар күrә;
- с) эш бирүчегә структур бүлекчәdә булган hәlakәtlәr, bәhetsезлек очраклары hәm структур бүлекchә хезмәtкәrlәrenen hөnәri авырулары турында вакытында хәbәr итә;
- т) контроль - күzätчелек эшчәnlеге нәтижәләре буенча дәүләт хакимиye органнары күrсәtmәlәrenen hәm боерыкларының, хезмәtne саклау хезмәte (белгече) күrсәtmәlәrenen (боерыкларының) үтәлешен тәэмmin итә;
- у) структур бүлекчәdә кирәkle приборлар hәm житештерү процессларын контролъдә тоту системаларының булын hәm эшләven тәэмmin итә;
- ф) структур бүлекчәdә хезмәtne саклау таләplәre беләn билгеләngәn очраклarda эшләrne туктata;
- х) структур бүлекchәlәrenen hәrkem файдалана ала торган урыннарында структур бүлекchә хезмәtкәrlәrenen hәm башка затларга танышу очen хезмәtne саклау таләplәren үз эченә алган документлар hәm mәgъlүmat булын тәэмmin итә;
- ц) структур бүлекchәdә булган hәlakәtlәrdә hәm bәhetsезлек очракларында ашыгыч медицина яrdәmen чакыru hәm зыян күrүchеләrne медицина оешмасына илтеп куюны оештыру буенча чаralар күrә;

V. Башкарма комитетның хезмәtne саклау өlkәsендә максатларга ирешүгә юnәldерелгәn процедуralары

1. Хезмәtne саклау буенча хезмәtкәrlәrне әзерләү процедурасын оештыру максатыннан эш бирүчे түбәндәgelәrne билгeli:
  - а) хезмәtкәrlәrenen хезмәten саклау буенча кирәkle hөnәri

компетентлылыкка, аны тикшерүгэ, аңа ярдәм күрсәтүгэ һәм үстерүгә таләпләр;

б) стажировканың һәр һөнәр (вазыйфа) буенча дәвамлылығы күрсәтелеп, хезмәтне саклау буенча стажировка узучы хезмәткәрләрнең һөнәрләре (вазыйфалары) исемлеге;

в) хезмәтне саклау өлкәсендә хезмәтләр күрсәтүгэ рөхсәт алган укыту оешмаларында хезмәтне саклау буенча әзерлек узучы хезмәткәрләрнең һөнәрләре (вазыйфалары) исемлеге;

г) эш бирүчедә хезмәтне саклау буенча әзерлек узучы хезмәткәрләрнең һөнәрләре (вазыйфалары) исемлеге;

д) эш урынында беренчел инструктаж узудан азат ителгән хезмәткәрләр (вазыйфалар) исемлеге;

е) эш бирүченең структур бүлекчәләрендә эш урынында хезмәтне саклау буенча инструктаж үткәру очен, хезмәтне саклау буенча стажировка үткәру очен жаваплы хезмәткәрләр;

ж) хезмәтне саклау буенча инструктаж программасына кертелә торган сораулар;

з) эш бирүченең хезмәтне саклау таләпләрен белүләрен тикшерү комиссиясе составы;

и) эш бирүченең хезмәтне саклау таләпләрен белүләрен тикшерү комиссиясенең эш регламенты;

к) эш бирүче комиссиясендә белемнәрне тикшерүне узу очен хезмәтне саклау буенча сораулар исемлеге;

л) житештерүдә һәлакәтләр һәм бәхетсезлек очраклары нәтиҗәсендә зыян күрүчеләргә беренче ярдәм күрсәту мәсьәләләре буенча әзерлекне оештыру тәртибе;

м) хезмәтне саклау буенча инструктаж оештыру һәм үткәру тәртибе;

н) эш урынында стажировканы һәм хезмәтне саклау буенча әзерлекне оештыру һәм үткәру тәртибе.

2. Хезмәтне саклау буенча хезмәткәрләрне әзерләү процедурасын оештыру барышында алар башкарған эшләрнең характеристыннан һәм эчтәлегенән чыгып, хезмәткәрләрне әзерләү кирәклеген, аларның үз вазыйфай бурычларын имин үтәү очен кирәkle квалификацияләрен һәм вәкаләтләрен исәпкә ала.

3. Үз эшчәнлегенең үзенчәлегенән чыгып, эш бирүче һөнәри куркынычлар белән идарә итү процедурасын оештыру максатыннан һөнәри куркынычлар белән идарә итү буенча түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру тәртибен билгели:

а) куркынычларны ачыклау;

б) һөнәри куркынычлар дәрәжәсен бәяләү;

в) һөнәри куркынычларның дәрәжәләрен киметү.

VI. Процедураларны тормышка ашыру буенча чаралар планлаштыру

1. Процедураларны гамәлгә ашыру чараларын планлаштыру максатында эш бирүче процедураларны гамәлгә ашыру чаралары планын (алга таба - План) әзерләү, яңадан карау һәм актуальләштерү тәртибен билгели.

2. Планда тұбәндәгеләр чагылыш таба:

а) хезмәтне саклау буенча комитет (комиссия) (булған очракта) яисә эш би्रүче тарафыннан эш би्रүчедә хезмәт шартлары һәм хезмәтне саклау торышына үткәрелгән анализ нәтижәләре;

б) процедуralарны гамәлгә ашырганда үткәрелә торган чараларның гомуми исемлеге;

в) процедуralарны гамәлгә ашырганда үткәрелә торган һәр чара буенча көтелгән нәтижә;

г) процедуralарны гамәлгә ашырганда үткәрелә торган һәр чара буенча гамәлгә ашыру вакытлары;

д) идарәнең һәр дәрәжәсендә процедуralарны гамәлгә ашырганда үткәрелә торган чараларны гамәлгә ашыру өчен жаваплы затлар;

е) процедуralарны гамәлгә ашырганда үткәрелә торган чараларны финанслау чыганагы.

VII. Система эшчәнлеген һәм процедуralарны тормышка ашыру мониторингына күзәтчелек иту

1. Система эшчәнлеген һәм процедуralарны тормышка ашыру мониторингын контролъдә тотуны оештыру максатларында эш би्रүче тұбәндәгеләрне тәэмін итү чараларын гамәлгә ашыру тәртибен билгели:

а) хезмәт шартлары һәм хезмәтне саклау торышының үтәлергә тиешле хезмәтне саклау таләпләренә, хезмәтне саклау буенча килешүләргә туры килүен бәяләү;

б) процедуralарның нәтижәлелеген һәм эффектлылығын билгеләү өчен мәгълүмат алу;

в) Системаны камилләштерү буенча карарлар кабул иту өчен нигез тәшкил итүче мәгълүматларны алу.

2. Эш бириүче Система эшчәнлеген контролъдә тотуның һәм процедуralарны гамәлгә ашыруны мониторинглауның төп төрләрен билгели, аларга тұбәндәгеләрне кертергә мөмкин:

а) эш урынының торышын контролъдә тоту, һөнәри куркынычларны ачыклау, шулай ук дайими рәвештә гамәлгә ашырыла торган хезмәтне саклау буенча башка чараларны гамәлгә ашыру, процедуralарны гамәлгә ашыру күрсәткечләрен мониторинглау;

б) эш башкаруның периодик характердагы процессларының үтәлешен контролъдә тоту: хезмәткәрләрнең хезмәт шартларын бәяләү, хезмәтне саклау буенча әзерлек, медицина, психиатрия тикшерүләре, химик-токсикологик тикшеренүләр уздыру;

в) һәлакәтләрне, бәхетсезлек очракларын, һөнәри авыруларны, шулай ук үтәлергә тиешле хезмәтне саклау таләпләренә, хезмәтне саклау буенча килешүләргә үзгәрешләрне исәпкә алу һәм анализлау;

г) Система эшчәнлеге нәтижәлелеген тулаем алғанда контролъдә тоту.

3. Идарәнең һәр дәрәжәсендә Система эшчәнлеген контролъдә тотуның нәтижәлелеген күтәрү һәм процедуralарны гамәлгә ашыру күрсәткечләрен мониторинглау өчен, эш бириүче система эшчәнлеген һәм процедуralарны гамәлгә ашыру күрсәткечләрен мониторинглауны контролъдә тотуның

баскычлы рәвешләрен кертә, шулай ук Система эшчәнлеген һәм процедураларны гамәлгә ашыру күрсәткечләрен мониторинглауны җәмәгать контролендә тоту мөмкинлеген дә күздә tota.

VIII. Системаның эшчәнлеген яхшыртуны планлаштыру

1. Системаның эшләвен яхшыртуны планлаштыруны оештыру максаты белән эш бирүче Системаның эшчәнлеген яхшыртуның Системаның эшчәнлеген контролльдә тоту нәтижәләреннән һәм процедураларны гамәлгә ашыруны мониторинглаудан бәйлелеген, шулай ук һәлакәтләрне, бәхетсезлек очракларын, һөнәри авыруларны тикшерү нәтижәләрен, дәүләт хакимиите органнарының контроль-күзәтчелек чаралары нәтижәләрен, хезмәткәрләрнең һәм (яки) алар вәкаләтле органнарының тәкъдимнәрен исәпкә алуның мәжбүрилеген билгели.

2. Эш бирүче Системаның эшчәнлеген яхшыртуны планлаштырганда Системаның эшләвенең нәтижәлелегенә анализ ясый, анда түбәндәге күрсәткечләргә бәя бирелә:

а) хезмәтне саклау өлкәсендә эш бирүченең максатларына ирешү дәрәҗәсе;

б) Системаның Хезмәтне саклау сәясәтендә чагылдырылган эш бирүче бурычларын үтәүне тәэмин итү сәләте;

в) Система эшчәнлегенең нәтижәлелегенә алдагы анализ нәтижәләре буенча идарәнең барлық дәрәҗәләрендә эш бирүче тарафыннан билгеләнгән гамәлләрнең нәтижәлелеге;

г) хезмәтне саклау өлкәсендәге максатларга төзәтмәләр кертүне дә кертеп, Системаны үзгәртү, эш бирүченең хезмәтне саклау өлкәсендәге вазыйфаи затларының бурычларын яңадан бүлү, эш бирүче ресурсларын яңадан бүлү зарурлыгы;

д) Системаны үзгәртү түрүндагы караплар кагылачак хезмәткәрләрне вакытында әзерләүне тәэмин итү зарурлыгы;

е) Система эшчәнлеге нәтижәлелеген бәяләү критерийларын үзгәртү зарурлыгы.

IX. Һәлакәтләргә, бәхетсезлек очракларына һәм һөнәри авыруларга әһәмият бирү

1. Эш бирүче куркынычсыз хезмәт шартларын тәэмин итү һәм саклау, житештерүдә имгәнүләр һәм һөнәри авырулар очракларына юл қуймау максатыннан, потенциаль мөмкин булган һәлакәтләрне ачыклау тәртибен, алар килеп чыккан очракта гамәлләр тәртибен билгели.

2. Һәлакәт барлыкка килгән очрактагы гамәлләр тәртибен билгеләгәндә эш бирүче тарафыннан һәлакәткә әһәмият бирү һәм аларның нәтижәләрен бетерү буенча гамәлдәге һәм эшләнә торган планнар, шулай ук һәлакәт очрагында түбәндәгеләрне гарантияләү кирәклеге исәпкә алына:

а) һәлакәт килеп чыкканда, элемтәнең эчке системасын куллану һәм һәлакәт нәтижәләрен бетерү гамәлләрен координацияләү юлы белән эш зонасындағы кешеләрне яклау;

- б) хезмәткәрләрнең эшен туктату һәм/яисә эш урынын кичекмәстән ташлап, куркынычсыз урынга китү мөмкинлеге;
- в) һәлакәт шартларында эшне яңартмау;
- г) һәлакәт турында, эш бирүченең алар белән ышанычлы элемтәсе турында тиешле вәкаләтле органнарга, хезмәтләргә һәм һәлакәт һәм гадәттән тыш хәлләрне бетерү бүлекчәләренә мәгълүмат бирү;
- д) житештерүдә һәлакәтләр һәм бәхетсезлек очраклары нәтижәсендә зыян күрүчеләргә беренче ярдәм күрсәту һәм кирәк булганда ашыгыч медицина ярдәмен чакырту (яисә эш бирүченең сәламәтлек пункты булганда беренче ярдәм күрсәту), янгынга каршы чарапарны башкару һәм эш зонасында булган барлык кешеләрне эвакуацияләү;
- е) һәлакәтләрне кисәтү, аларга әзерлекне һәм алардан килгән зыяннарны бетерүне тәэммин итү буенча чарапарны гамәлгә ашыру өчен, чын һәлакәтләргә охшаган шартларда дайми күнегүләр үткәрүне дә кертеп, хезмәткәрләрне әзерләү.

X. Системаның документлары белән идарә итү

1. Системаның документлары белән идарә итүне оештыру максатыннан эш биручे һәр структур бүлекчә һәм конкрет башкаучы өчен Системаның структурасын, бурычларын һәм хезмәтне саклау өлкәсендәге жаваплылыкны үз эченә алган локаль норматив актларны һәм башка документларны рәсмиләштерү формаларын, хезмәтне саклауны һәм контролльдә тотуны тәэммин итү процессларын, эш бирүченең структур бүлекчәләре арасында Системаның эшләвен тәэммин итә торган кирәkle элемтәләрне урнаштыра (билгели).

2. Система документларын эшләү һәм раслау өчен жаваплы затлар эш бируче тарафыннан барлык дәрәҗәләрдә дә билгеләнә. Эш бируче тарафыннан шулай ук Система документларын эшләү, килештерү, раслау һәм яңадан карау тәртибе, аларны саклау вакытлары билгеләнә.

3. Системаның яңадан каралырга, актуальләштерелергә, яңартылырга һәм үзгәрергә тиеш булмаган документларының аерым төре буларак Системаның (язмаларның) контроль исәпкә алу документлары түбәндәгеләрне дә кертеп билгеләнә:

- а) Системаны гамәлгә ашырудан килеп чыга торган актлар һәм башка мәгълүмати язмалар;
- б) һәлакәтләр, бәхетсезлек очраклары, һөнәри авырулар турында мәгълүматларны исәпкә алу журналлары һәм язу актлары;
- в) житештерү мохитенең һәм хезмәт процессының заарлы (куркыныч) факторларының йогынтысы турында мәгълүмати язмалар, хезмәт шартларын һәм хезмәткәрләрнең сәламәтлеге торышын күзәтү;
- г) Системаның эшчәнлеген тикшерү нәтижәләре.